

Kuues ülemaailmne veefoorum

Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2012. aasta resolutsioon Marseille's 12.–17. märtsini 2012 toimuva kuuenda ülemaailmse veefoorumi kohta (2012/2552(RSP))

Euroopa Parlament,

- võtte arvesse Marseille's 12.–17. märtsini 2012 toimuvat kuuendat ülemaailmset veefoorumit,
- võttes arvesse 1997. aastal Marrakechis, 2000. aastal Haagis, 2003. aastal Kyotos, 2006. aastal Méxicos ja 2009. aastal Istanbulis toimunud viie esimese ülemaailmse veefoorumi lõppdeklaratsioone,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 28. juuli 2010. aasta resolutsiooni 64/292 „Inimõigus veele ja kanalisatsioonile” ning ÜRO Inimõiguste Nõukogu 30. septembri 2010. aasta resolutsiooni 15/9 inimõiguste ning ohutule joogiveele ja kanalisatsioonile juurdepääsu kohta,
- võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles esitati aastatuhande arengueesmärgid, s.t eesmärgid, mille rahvusvaheline üldsus on ühiselt püstitanud vaesuse kaotamiseks, ning nähti ette vähendada 2015. aastaks poole võrra nende inimeste suhtosa, kellel puudub pidev juurdepääs ohutule joogiveele ja elementaarsele kanalisatsioonile,
- võttes arvesse kolmandat ÜRO maailma veevarude arengu aruannet „Vesi muutuv maailmas”,
- võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee 16.–18. mail 2011. aastal Budapestis toimunud istungjärgul vastu võetud resolutsiooni veesaaste kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik¹ (veepoliitika raamdirektiiv),
- võttes arvesse oma 29. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi ühise seisukoha väljatöötamise kohta eelseisvaks ÜRO säästva arengu konverentsiks (Rio+20)²,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2009. aasta resolutsiooni veevarude kohta seoses viienda ülemaailmse veefoorumiga Istanbulis 16.–22. märtsil 2009³ ja 15. märtsi 2006. aasta resolutsiooni neljanda ülemaailmse veefoorumi kohta Méxicos (16.–22. märts 2006)⁴,
- võttes arvesse komisjonile esitatud suulist küsimust Marseille's 12.–17. märtsini 2012 toimuva kuuenda ülemaailmse veefoorumi kohta (O-000013/2012 – B7-0101/2012),

¹ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0430.

³ ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 157.

⁴ ELT C 291 E, 30.11.2006, lk 294.

- võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et peaaegu pooltel arengumaade elanikest ei ole kanalisatsiooni, üle 800 miljoni inimese kasutab ikka veel ohtlikke joogiveeallikaid ning puudulik juurdepääs turvalistele vee- ja kanalisatsiooniteenustele ning nõuetele mittevastavad hügieenitavad põhjustavad igal aastal enam kui 2,5 miljoni lapse surma;
- B. arvestades, et veemajandusel on otsene mõju inimeste tervisele, energia tootmisele, põllumajandusele ja toiduga kindlustatusele ning et tõhus veemajandus on vaesuse vähendamise põhiline eeltingimus;
- C. arvestades, et metsade hävitamine, linnastumine, rahvastiku kasv, bioloogiline ja keemiline saastatus ja kliimamuutused avaldavad tugevamat survet ohutute ja turvaliste veevarude kättesaadavusele ja kvaliteedile ning suurendavad veega seotud erakordsete sündmuste ohtu, ning arvestades, et vaene elanikkond suudab nendele suundumustele kõige vähem vastu seista ja nendega kohaneda;
- D. arvestades, et vesi on geograafiliselt väga ebavõrdselt jagunenud ning veemajandamise parim viis on sageli mitmetasandiline valitsemine, mille puhul rõhutatakse piirkondlike ja kohalike asutuste rolli;
- E. arvestades, et Euroopa Parlament kutsus neljandat ja viiendat ülemaailmset veefoorumit käsitlevates resolutsioonides komisjoni ja nõukogu üles julgustama ELi kohalikke omavalitsusi investeerima osa kasutajatelt vee- ja kanalisatsiooniteenuste eest saadud tasudest detsentraliseeritud koostöömeetmetesse, ning arvestades, et hoolimata asjaolust, et selle valdkonna meetmed tooksid kaasa kõige vaesemate inimeste parema juurdepääsu veele ja kanalisatsioonile, ei ole nendele üleskutsetele meetmeid järgnenud;
- F. arvestades, et veeinfrastruktuurisüsteemid on arengumaades sageli ebapiisavad ja arenenud riikides vananenud;
- G. arvestades, et uus tehnoloogia võimaldab saavutada tõhusama veekasutuse ja -säästlikkuse ning seda saab kasutada eelkõige arengumaade hüvanguks;
- H. arvestades, et veepoliitika raamdirektiiviga loodi raamistik ELis puhta vee kaitsmiseks ja taastamiseks ning selle pikaajalise, säästva kasutuse tagamiseks;
- I. arvestades, et vee hea seisundi saavutamiseks on vajalik vähendada saasteainete keskkonda laskmist, heiteid ja kadusid;
- J. arvestades, et esildatud uued ELi ühise põllumajanduspoliitika ja ühtekuuluvuspoliitika raamkavad aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” kontekstis on toetanud keskkonna- ja kliimaküsimuste süvalaiendamist;
- K. arvestades, et ülemaailmne veefoorum, mis tuleb kokku iga kolme aasta järel, on ainulaadne üritus, kus veeala esindajad ning maailma kõigi piirkondade poliitikakujundajad ja otsustajad saavad kokku tulla, mõtteid vahetada ja otsida lahendusi veega kindlustatuse saavutamiseks;
- L. arvestades, et kuues ülemaailmne veefoorum, mille teema on „Aeg lahendusteks”, on nimetanud veealaste meetmete 12 prioriteeti, mis on rühmitatud kolmeks strateegiliseks

suunaks: „tagada igäühe heaolu”, „toetada majandusarengut” ja „säilitada sinine planeet” ning kolmeks „edu saavutamise tingimuseks”;

Tagada igäühe heaolu

1. kinnitab, et vesi on inimkonna ühine ressurss ja ei tohiks seetõttu olla ebaseadusliku kasu saamise allikas ning et juurdepääs veele peaks olema üldine põhiõigus; tunneb heameelt selle üle, et ÜRO tunnistas õiguse ohutule joogiveele ja kanalisatsioonile inimõiguseks, mis on tuletatud õigusest piisavale elatustasemele; nõuab kõigi vajalike meetmete võtmist, et tagada enim puudustkannatavatele elanikkonnarühmadele 2015. aastaks juurdepääs veele;
2. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kinnitama kohustusi, mis nad on võtnud ÜRO aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks täiel määral vee ja kanalisatsiooni osas, ning võtma arvesse ka Rio+20 säästva arengu konverentsi asjakohaseid järeldusi; rõhutab, et ülemaailmsel veefoorumil toimuv arutelu peaks olema suunatud põllumajanduse ja majanduse arengu strateegiatele ja lahendustele, millega suudetakse tagada hõlbus juurdepääs veele ja vee kõrge kvaliteet;
3. toonitab vajadust võtta konkreetsed kohustused veevarude edendamiseks ja kaitseks, võttes eelkõige arvesse eelseisvat Rio+20 konverentsi;
4. peab rahvatervise ja keskkonna kaitset veemajanduspoliitika prioriteetideks; rõhutab, kui tähtis on kaitsta joogiveevarusid inimeste tervise seisukohalt; nõuab, et veealaseid meetmeid kavandataks ja võetaks vesikonna ulatuses ning kogu hüdroloogilist tsüklit hõlmates; juhib tähelepanu asjaolule, et vee saastatuse vastu tuleb võidelda selle tekkekohas, piirates keskkonda ja joogiveevarude piirkonda sattuvate ohtlike ainete hulka; nõuab, et rakendataks saastaja-maksab-põhimõtet;
5. toonitab vee rolli rahu ja koostöö seisukohalt; nõuab, et sõlmitaks ja rakendataks rahvusvahelisi kokkuleppeid piiriüleste pinnaveekogude ja põhjavee ühiseks majandamiseks, kokku tuleks viia elanikud ja valitsusesindajad, et tagada veevarude säästev majandamine ning vältida kohalikke ja rahvusvahelisi konflikte;

Toetada majandusarengut

6. rõhutab vajadust viia veekasutus tasakaalu, et tagada vee nõudlus ja kättesaadavus ning kvaliteet, eriti arengumaades; nõuab, et rahvusvahelisel, riigi ja kohalikul tasandil võetaks vastu integreeritud veevarude majandamise kavad, mis hõlmavad ka maa planeerimist;
7. nõuab avaliku ja erasektori investeeringuid veeala uuenduslike tehnoloogiate teadus- ja arendustegevusse kõigis valdkondades; julgustab kasutama uusi veetehnoloogiaid, -varustust ja -seadmeid põllumajanduses, et toota piisavalt ohutuid toiduaineid säästval viisil, kasutades vett tõhusamalt ja kasutades paremini ära mittetraditsioonilisi veeallikaid, sealhulgas puhastatud reovee taaskasutamine niisutamiseks ja tööstusotstarbel;
8. nõuab, et kõrvaldataks asjaolud, mis takistavad teadmus- ja tehnoloogiasiret veekaitse, vee kogumise, niisutustehnoloogia, põhjavee majandamise, reovee puhastamise jt valdkondades;

9. toonitab tõhusama veekasutuse tähtsust; nõuab veekasutuse tõhustamist eelkõige majandussektorites, mis kasutavad kõige rohkem vett, näiteks põllumajanduses, sest just neis sektorites tooks tõhustamine suurimat kasu; nõuab ühtlasi, et ELis turustatavatele toodetele, mis mõjutavad tugevalt veetarbimist, kehtestataks veekasutuse tõhususe miinimumnõuded ja et seejuures võetaks arvesse ka nende energiasäästupotentsiaali;
10. rõhutab, et vee säästev kasutamine on samaväärselt oluline nii majandusele kui keskkonnale ja tervishoiule; nõuab veehinna kujundamise kavade läbipaistvuse suurendamist;

Säilitada sinine planeet

11. rõhutab, et kliimamuutused mõjutavad vett eriti tugevalt ja muutuste tagajärjel võib kättesaadava vee, eriti joogivee hulk väheneda ja kvaliteet langeda, samuti võivad üleujutused ja põuad muutuda sagedasemaks ja intensiivsemaks; nõuab, et kliimamuutustega kohanemise ja kliimamuutuste mõju leevendamise poliitikas võetaks nõuetekohaselt arvesse veevarudele avalduvat mõju; toonitab, et veega seotud erakordsete nähtuste ärahoidmiseks on väga tähtsad riskide ennetamise, leevendamise ja reageerimise strateegiad;
12. kutsub kõiki riike üles kehtestama 2015. aastaks kvantitatiivse eesmärgi asulareoveest ja maakasutusest tingitud keemilise ja bioloogilise reostuse vähendamiseks, et kaitsta ja parandada vee kvaliteeti ning toetada veevarude ja ökosüsteemide jätkusuutlikkust; tuleb liikmesriikidele meelde veepoliitika raamdirektiivist tulenevat kohustust saavutada vee hea seisund 2015. aastaks; kutsub liikmesriike üles võtma kõik vajalikud meetmed ja eraldama piisavalt rahalisi vahendeid, et need veekvaliteedialased eesmärgid saavutada;

Edu saavutamise tingimused

13. ergutab looma ülemaailmsel ja ELi tasandil ühist hüdroloogiateadmiste baasi; nõuab, et töötataks välja tähtsamad ülemaailmsed vee kvaliteedi, kvantiteedi, kättesaadavuse ja hinna vastuvõetavuse näitajad, samuti vesikonna tasandil veetõhususe näitajad;
14. toetab integreeritud vesikonna majandamise kavade väljatöötamist ülemaailmsel tasandil; rõhutab vesikonna majandamise kavade esmatähtsat rolli ELi veepoliitika rakendamisel vastavalt veepoliitika raamdirektiivile; toonitab, et piirkondlikel ja kohalikel asutustel on tähtis roll ülemaailmsete veeprobleemide kulutõhusal lahendamisel ja korruptsiooni vältimisel;
15. kutsub komisjoni üles Euroopa Liidu ja liikmesriikide nimel ühinema ÜRO 1997. aasta rahvusvaheliste vooluveekogude navigatsioonivälisest kasutamist reguleeriva õiguse konventsiooniga ja edendama ühtlasi 1992. aastal Helsingis sõlmitud piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsiooni muudatuste jõustumist, mis võimaldavad laiendada selle õigusakti kohaldamisala, mis praegu kehtib vaid ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni riikidele, ning ergutama Helsingis 1992. aastal allkirjastatud konventsiooni vett ja tervist käsitleva protokolli massilisemat ratifitseerimist eesmärgiga edendada riikide ja rahvusvaheliste valgalade vete kooskõlastatud ja õiglast majandamist;
16. rõhutab, et olemasolevad rahalised vahendid tuleb koondada temaatiliselt

veeprobleemidele ja süvalaiendada veeteemat kõigisse poliitikavaldkondadesse, sealhulgas kõigisse ELi rahastamis- ja õiguslikesse vahenditesse; rõhutab, et veeprobleemidega tegelemine on oluline keskkonnasäästlikule majandusele eduka ülemineku ja selle toimimise seisukohalt;

17. kordab üleskutset komisjonile ja nõukogule julgustada ELi kohalikke omavalitsusi investeerima osa kasutajatelt vee- ja kanalisatsiooniteenuste eest saadud tasudest detsentraliseeritud koostöömeetmetesse; juhib võimaliku edendamisinäitena tähelepanu mõnedes liikmesriikides kasutatavale põhimõttele „1% veealaseks solidaarsuseks”;

o
o o

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.